

Τα απομεινάρια ενός καλοκαιριού

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Δούκα Σουφλέρης*

Γ' ΜΕΡΟΣ

Προδοσία

Για να χαθεί ένας πόλεμος, εάν έχεις αρκετές δυνάμεις για τη συμμετοχή του σε αυτόν, σε έμψυχο και άψυχο υλικό, εάν θεωρητικά γνώριζες το ενδεχόμενό του και επί πολλά έτη κάνεις προετοιμασία και εξάσκηση για την «κακιά την ώρα», θα πρέπει είτε να υστερείς εκπληκτικά σε επίπεδο στρατηγικής και σχεδιασμού είτε να προδοθείς.

Στην περίπτωση της ταλαιπώρης ελληνικής φύσης, των δασών της χώρας μας, των σπουδαίων οικοσυστημάτων, με τα οποία είτε ο Θεός είτε η θεά Τύχη μάς έχουν προικίσει και κυρίως όσον αφορά την ελληνική ύπαιθρο, είναι -κατά την πεποίθησή μου- ξεκάθαρο ότι όχι μόνο δεν υπάρχει ουσιαστικός, ειλικρινής και εύστοχος σχεδιασμός, αλλά πολύ περισσότερο αυτό που κατά καιρούς παρουσιάζεται ως σχεδιασμός μόνο ως υποκρισία και πολλαπλή ανεπάρκεια μπορεί να χαρακτηριστεί. Τούτο φάνηκε με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο στη βιβλική καταστροφή της βόρειας Εύβοιας. Όμως, στο παρόν κείμενο θα παρακαμφθεί το έλλειμμα στρατηγικού σχεδιασμού αντιμετώπισης περιβαλλοντικών κρίσεων και, μάλιστα, δασικών πυρκαγιών. Αντιθέτως, όμως, θα εξεταστεί η δεύτερη συνθήκη για την ήττα. Θα εξεταστεί το ενδεχόμενο προδοσίας.

Δηλαδή τίθεται το ερώτημα: Ποιος μας προδίδει και με ποιον τρόπο μας προδίδει και κατ' έτος κλαίμε πάνω από τα αποκαϊδία, θεωρώντας τους εαυτούς μας τυχερούς, εάν τα θύματα είναι λίγα ή εάν απλά καούν εκατομμύρια στρεμμάτων και εκατομμύρια ζώων, αλλά είναι περιορισμένες οι απώλειες σε ανθρώπινες ζωές; Ποιο, λοιπόν, είναι το πλαίσιο αυτής της προδοσίας;

Αρχίζοντας από χαμηλά, όλοι προδίδουμε όλους και κυρίως τον εαυτό μας. Γιατί τι άλλο κάνουμε όταν οδηγούμε ή περπατάμε στην εξοχή και πετάμε παντού σκουπίδια; Δεν μπορούμε να σκεφτούμε (πέρα, φυσικά, από το τεράστιο πρόβλημα της ρύπανσης, ενίοτε μόλυνσης και σαφώς αισθητικής υποβάθμισης που συνοδεύουν αυτή την αναισθησία και ασυνείδησή μας) ότι αυτά είναι τα υλικά που θα βοηθήσουν σε μία φωτιά, αφού πρόκειται κυρίως για πλαστικά και χαρτί, υλικά δηλαδή εύφλεκτα; Προδίδουμε και κοροϊδεύουμε ακόμη περισσότερο όταν έχουμε γεμίσει τη χώρα, κάθε παράδρομο και ρεματιά με παραχωματερές, όταν υποκρινόμαστε ότι έχουμε κλείσει κάθε ΧΑΔΑ στην Εύβοια και όμως έχουμε μόνο έναν ΧΥΤΑ στη Χαλκίδα - φυσικά, το πρόβλημα δεν είναι μόνο ευβοϊκό, είναι πανελλαδικό. Αλήθεια, τα σκουπίδια της υπόλοιπης Εύβοιας πού πάνε; Μήπως τα στέλνουμε στο Διάστημα; Πώς εξαφανίζονται; Τα ανακυκλώνουμε, αντί για ανακύκλωση, συναποκομίζονται από τα κοινά απορριμματοφόρα και καταλήγουν στις χωματερές δεν είναι εύφλεκτα; Όλες αυτές οι χωματερές τις φωτιές δεν τις ενισχύουν, εάν κιάλας δεν τις αρχίζουν μερικές φορές; (Για παράδειγμα, η πρώτη μεγάλη φωτιά για την περιοχή της Κύμης μέσα

Σκουπίδια μέσα στο δάσος της Κύμης

στην τελευταία 25ετία, το 1995, άρχισε από τη χωματερή του δήμου. Η χωματερή παρουσιάζεται ως κλειστή πλέον, αλλά όλος ο χώρος γύρω της είναι και σήμερα γεμάτος σκουπίδια. Απλή επαναλαμβανόμενη κοροϊδία, που συμβαίνει παντού στην Ελλάδα για να μην «τρύμε» πρόσημα από την Ε.Ε. Για όσους θυμούνται λίγο παραπάνω, αναφέρουμε το όνομα της υπόθεσης Κουρουπιτού - υπόθ. C45/91, απόφ. ΔΕΕ της 7/4/1992.)

Επιπλέον, στην περίπτωση μιας ρεματιάς με σκουπίδια εντός της η φωτιά όχι μόνο ενισχύεται, αλλά και μεταδίδεται σε αποστάσεις και καθίσταται πιο δύσκολα αντιμετωπίσιμη. Μάλιστα, σύμφωνα με αυτά που έχουμε ακούσει, στη Λίμνη (απ' όπου άρχισε η πρόσφατη καταστροφή της βόρειας Εύβοιας) η φωτιά ξεκίνησε μέσα από βαθιά ρεματιά.

Βεβαίως, προδοσία είναι να έχεις πυροσβεστικά μέσα και να τα κρατάς σε απόσταση, να στέλνεις τα εναέρια μέσα στον τόπο που έχει μεγαλύτερη επικοινωνιακή βαρύτητα (π.χ., Βαρυμύοπη), να μην ενημερώνεις έγκαιρα τον τοπικό πληθυσμό για τους τρόπους αντιμετώπισης της πυρκαγιάς κ.λπ. Δυστυχώς, όμως, υπάρχουν και χειρότερα σε αυτό τον δρόμο που πήραμε και εξετάζουμε. Γιατί, εάν ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης έπαιτα από μία συγκλονιστική και απόλυτη καταστροφή (όπως στο Μάτι το 2018) με δημόσιες δηλώσεις του κατηγορήσει μια κυβερνητική πλήρη ανικανότητα και υποσχεθεί κάθαρση, πλημύρια των υπαίτιων και καθολική διόρθωση, όταν όμως αναλάβει την εξουσία και παρουσιαστεί στο βήμα του ΟΗΕ (το 2019) αποδώσει τα πάντα στην κλιματική αλλαγή και, ακόμη χειρότερα, όταν ως πρωθυπουργός προαγάγει σε αρχηγό της Π.Υ. τον ελεγχόμενο δικαστικά αξιωματικό (πρόκειται για τον Στέφανο Κολοκούρη, βλ. σχετ. το άρθρο «Αστέρια και γαλόνια μέσα από τις στάχτες», στην «Εφημερίδα των Συντακτών» της 14/8/2021, που φέρεται ότι απέτυχε στην προαναφερόμενη καταστροφή), τότε αυτό δεν θα το χαρακτρίζατε προδοσία; Προδοσία του εκλογικού σώματος, προδοσία στη διαδικασία απονομής δικαιοσύνης, προδοσία στην προετοιμασία για αντιμετώπιση του πιο κοινού, γνωστού και συνήθους προβλήματος του περιβάλλοντος και της Ελλάδος κατά τη διάρκεια κάθε καλοκαιριού.

Και ακόμη βαθύτερα: Σε ένα κράτος και σε ένα νομικό σύστημα που τις περιοχές του πανευρωπαϊκού δικτύου Natura 2000 (Οδηγία 79/409/ΕΟΚ για τα άγρια πτηνά και Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους), όχι μόνο δεν τις προστατεύει ικανοποιητικά, όπως έχει υποχρέωση, αλλά αντιθέτως τις θεωρεί πρόσφορες για την ανάπτυξη βαριάς βιομηχανικής δραστηριότητας (π.χ., ΑΣΠΗΕ, δηλαδή αυτό που συνηθίζεται να αναφέρεται κατ' ευφημισμόν ως αιολικά πάρκα) και πλέον μπορεί να τις καταπιήσει και να της προσφέρει σε ακόμη περισσότερους επενδυτές και οικονομικά συμφέροντα (βλ. άρθρο 218 του ν. 4782/2021,

σε συνδυασμό και με διατάξεις του ν. 4685/2020). Συνυπολογιζόμενου του γεγονότος ότι οι προστατευόμενες περιοχές είναι κυρίως δάση ή δασικές εκτάσεις (π.χ., θαμνώδεις με μεσογειακή μακία βλάστηση), δεν είναι τούτο μία κατάφωρη προδοσία του ίδιου του Σύνταγματος της χώρας, που ξεκάρθαρα στο άρθρο 24 παρ. 1 προβλέπει (Θ' Αναθέωρηση, ΦΕΚ Α' 211/24-12-2019): «Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός. Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων. Η σύνταξη δασολογίου συνιστά υποχρέωση του Κράτους. Απαγορεύεται η μεταβολή του προορισμού των δασών και των δασικών εκτάσεων, εκτός αν προέχει για την εθνική οικονομία η αγροτική εκμετάλλευση ή άλλη τους χρήση, που την επιβάλλει το δημόσιο συμφέρον».

Τι είδους προστασία του δάσους και των δασικών εκτάσεων υπάρχει όταν νομοθετείς τα προαναφερόμενα, μάλιστα ενώ υπάρχουν ήδη καταδίκες της χώρας από το Δικαστήριο της Ε.Ε. (C-849/19 του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, εκδοθείσα στις 17 Δεκεμβρίου 2020 - βλ. στο https://curia.europa.eu/jcms/jcms/_6/el/).

Σημειώνεται ότι το ίδιο το Σύνταγμα δίνει τον ορισμό του δάσους και της δασικής έκτασης με ερμηνευτική δήλωση. Αυτό φυσικά σημαίνει ότι ο συντακτικός νομοθέτης αντιμετώπισε με μεγάλη περίσκεψη και φροντίδα την υπόθεση δάσος. Με τη συμπεριληψη του στο κεφάλαιο με τα ατομικά και τα κοινωνικά δικαιώματα έδωσε τις κατευθυντήριες οδηγίες προς την Πολιτεία και τους πολίτες, προς το πολιτικό και νομικό σύστημα της χώρας. Το δικαίωμα στο περιβάλλον είναι δικαίωμα του καθενός, κάθε δασικό οικοσύστημα έχει μέγιστη αξία, η καθοριστική αρχή με την οποία πρέπει να διαχειριζόμαστε και να σχετιζόμαστε με τα δάση είναι η αρχή της αειφορίας.

Εφαρμόζεται, όμως, η ανωτέρω συνταγματική πρόβλεψη; Τηρείται το Σύνταγμα και προστατεύεται το ατομικό μας δικαίωμα στο περιβάλλον με αυτά που συμβαίνουν στη χώρα, με τις εκκενώσεις των χωριών στις πυρκαγιές, με τις επιπρόσθετες βιομηχανικές εγκαταστάσεις ΑΠΕ σε αναδασωτέες εκτάσεις, με τον συνεχή κατακερματισμό και την παντοειδή υποβάθμιση του πλουσιότερου οικοσυστημικού τύπου της Ευρώπης;

Η μήπως συνθήσαμε σε αυτή τη συνεχή προδοσία του τόπου μας και του εαυτού μας, και έτσι απaráσκειοι και μοιραίοι οδηγούμαστε από καταστροφή σε καταστροφή;

Κύμη 2/9/2021

*Διπλωμάτης Imperial College Clean Power Professional Certificate. Επιδείχθηκε στο ΕΚΠΑ στη Βιώσιμη Ανάπτυξη και στο Περιβάλλον

Την έλλειψη σοβαρού σχεδίου ανάπτυξης, προστασίας και διαχείρισης κατέδειξαν η οικονομική ύφεση και η περίοδος λιτότητας, με τα τραγικά αποτελέσματα των μεσαίων επιχειρήσεων, την εξαθλίωση της κοινωνίας και ιδιαίτερα τις ταλαιπωρίες και την εξώθηση των νέων στην αλλοδαπή προς άγραν εργασίας και αξιοπρεπούς διαβίωσης. Το έλλειμμα επικοινωνίας της πολιτικής τάξης επιβεβαιώνουν οι αντιδράσεις των νέων προς τους οποίους οι συνεχείς εντολές επακόφης και συμμόρφωσης με ευτελή ανταλλάγματα, καθώς «κινδυνεύουν να παραλάβουν ένα φλεγόμενο πλανήτη γεμάτο απειλές». «Είστε η γενιά που δοκιμάστηκε πολύ το τελευταίο διάστημα. Μακριά από τις σπουδές και τους φίλους σας, δίχως χαρά και ελεύθερο χρόνο».

Σε μία καθημερινότητα στεγνή. Βαριά φορτωμένοι από τις ελπίδες που για μία δεκαετία σας στερήσαμε εμείς οι μεγαλύτεροι. Και με το άγχος ότι θα ζήσετε μια ζωή χειρότερη από αυτή των γονιών σας» ομολόγησε ο κ. πρωθυπουργός στην ομιλία του στην 85η Διεθνή Εκθεση Θεσσαλονίκης. «Όμως», τόνισε, «καμία χώρα δεν έχει μέλλον αν τα νέα παιδιά αισθάνονται πως ο δρόμος τελικά θα κρύβει ευκαιρίες για λίγους και παγίδες για πολλούς. Ε, λοιπόν, η πορεία για αυτοστρέφεται. Το ισοζύγιο των ευκαιριών μεταφέρεται μπροστά για να γίνει θετικό υπέρ των νέων παντού: από την παιδεία και την εργασία, μέχρι το περιβάλλον και την ψηφιακή επανάσταση. Η νέα Ελλάδα χρειάζεται νέους πρωταγωνιστές και αυτοί είστε εσείς».

Τα προεκλογικά πυροτεχνήματα, τις ρητορικές εξάρσεις και τις εξαγγελίες του κ. πρωθυπουργού προσγειώνουν ασμένως οι εξειδικεύσεις των νέων μέτρων, των ελαφρύνσεων ή της κατάργησης φόρων που εξουθενώσαν την κοινωνία επί μακρά σειρά ετών. Στο προεκλογικό πρόγραμμα ο κ. Μητσοτάκης συμπεριέλαβε αδόκιμα και τη μείωση του ΕΝΦΙΑ, του «δικαιότερου φόρου που πρέπει να υπάρχει για πάντα», σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του κ. υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. «Ο ΕΝΦΙΑ θα εξακολουθεί να μειώνεται με δίκαιο τρόπο στη βάση των νέων αντικειμενικών αξιών και μιας νέας δικαιότερης αντιμετώπισης της φορολόγησης της ακίνητης περιουσίας. Δεν θα μιλήσω με περισσότερες λεπτομέρειες για το ζήτημα αυτό. Θα παρουσιάσουμε το ολοκληρωμένο μας σχέδιο για τον Φόρο Ακίνητης Περιουσίας στη συζήτηση του Προϋπολογισμού. Αυτό όμως που μπορώ να σας πω σήμερα είναι ότι τα περισσότερα νοικοκυριά το 2022 θα

Οι πολίτες, στη δίνη του δυστοπικού Παρόντος, προσμετρούν τις αντοχές τους προ των νέων απειλών